

รายงานการวิเคราะห์เหตุอันควรสงสัย ในห้วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๑

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ป.ง.) โดยกองข่าวกรองทางการเงิน ได้จัดทำสรุปรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (Suspicious Transaction Report – STR) ที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม (ผู้มีหน้าที่รายงานฯ) ในห้วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๑ จำนวน ๖,๗๐๑ รายงาน สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลและฐานะทางเศรษฐกิจ

จากการรวบรวมรายงานเหตุอันควรสงสัยที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่รายงานฯ พบว่า การทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ทำธุรกรรม เป็นรูปแบบของมูลเหตุอันควรสงสัยมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ (รูปแบบที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยมี ๕ รูปแบบ ตามแผนภูมิ หน้า ๗) เมื่อวิเคราะห์โดยจำแนกมูลค่าธุรกรรมสูงมากกว่า ๕๐ ล้านบาท และต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท พบประเด็นที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

๑.๑ รายงาน STR ที่มีมูลค่าธุรกรรมสูงมากกว่า ๕๐ ล้านบาท มีตัวอย่างพฤติกรรมที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัย ดังนี้

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๑ ลูกค้ายรายหนึ่งของธนาคาร A ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการรับเหมาก่อสร้างของห้างหุ้นส่วนจำกัดแห่งหนึ่ง เปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์กับธนาคาร A หลังจากนั้นอีก ๔ วัน ลูกค้าฝากเช็ค ๒ ฉบับเข้าบัญชีดังกล่าว ฉบับละ ๓๐๐ ล้านบาท อีก ๓ วันต่อมา ลูกค้าฝากเช็คเข้าบัญชีของห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวอีก ๒ ฉบับ ฉบับละ ๖๐๐ ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๘๐๐ ล้านบาท เช็คทั้ง ๔ ฉบับ ถูกนำไปฝากเข้าบัญชีธนาคาร A แต่คนละครสาขา เมื่อธนาคาร A นำเช็คไปเรียกเก็บเงินกับธนาคาร B ก็พบว่า ไม่สามารถเรียกเก็บเงินกับเช็คทั้ง ๔ ฉบับได้ โดยธนาคาร B แจ้งว่าเงินไม่พอจ่าย ธนาคาร A จึงแจ้งให้ลูกค้าทราบพร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าอย่างเข้มข้น ทั้งนี้ ลูกค้าชี้แจงว่าตนเองเป็นเจ้าของกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการรับเหมาก่อสร้างและเช็คดังกล่าวมาจากโครงการซื้อขายคอนโดมิเนียม อย่างไรก็ตาม ธนาคาร A ตรวจสอบข้อมูลจากฐานข้อมูลนิติบุคคลแล้วพบว่า ลูกค้ามีรายชื่อเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการและถือหุ้นมากกว่าร้อยละ ๗๐ ในห้างหุ้นส่วนจำกัดดังกล่าวจริง แต่พบว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดแห่งนี้จดทะเบียนได้เพียง ๑ ปี มีรายได้รวมปรากฏในฐานข้อมูลไม่ถึง ๒ หมื่นบาท และมีผลกำไรไม่ถึง ๑ หมื่นบาท ธนาคาร (ผู้รายงาน STR) จึงเห็นว่า มูลค่าในการทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับรายได้ และลูกค้านำเช็คมูลค่าสูงมาทำธุรกรรมผ่านหลายสาขาภายในระยะเวลาใกล้เคียงกัน อีกทั้งไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากเช็คได้ (เช็คค้าง) ซึ่งทางธนาคารไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการทำธุรกรรมของลูกค้า จึงรายงานธุรกรรมดังกล่าวเป็น STR มายังสำนักงาน ป.ป.ง.

๑.๒ รายงาน STR ที่มีมูลค่าธุรกรรมไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท มีตัวอย่างพฤติกรรมที่เป็น
มูลเหตุอันควรสงสัย ดังนี้

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๒ ลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตของสถาบันการเงิน B ประกอบอาชีพเป็นพนักงานธนาคาร ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย มีรายได้ที่แจ้งไว้ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ลูกค้ายกเลิกการทำธุรกรรมโดยการชำระเงินเข้าบัญชีบัตรเครดิตเกินวงเงินและขอเงินคืนจากบัญชีบัตรเครดิตที่เกินวงเงิน และมีการชำระเงินเข้าบัตรเครดิตถึง จำนวน ๘๗๘ ครั้ง หรือประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ในห้วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๑ สถาบันการเงิน B จึงได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตและเงินที่จ่ายเข้ามาเป็นเงินที่ลูกหนี้ใช้ชำระคืนเงินที่กู้ไป สถาบันการเงิน B พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตเคลื่อนไหวทางธุรกรรมในห้วงเวลา ๓ เดือนหลายรายการ และมีจำนวนเงินสูงผิดปกติเป็นระยะเวลาต่อเนื่องไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้ของลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตอีกทั้งข้อมูลลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตที่ให้ก็ไม่เพียงพอที่จะนำไปตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินรวมทั้งขาดความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจที่ลูกหนี้จะคืนเงินเข้าบัญชีเจ้าหนี้ในมูลค่าสม่ำเสมอต่อเนื่อง และยังมีความเป็นไปได้สูงว่า การปล่อยเงินกู้ในระบบนี้จะมีการเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตรา จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถาบันการเงิน B พบว่า ลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตให้ข้อมูลไม่สอดคล้องกัน โดยจากการสอบถามลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตในครั้งแรก ลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตชำระเงินเข้าบัญชีบัตรเครดิตเกินวงเงินนั้น เป็นไปเพื่อนำเงินไปใช้ในธุรกิจ ต่อมาลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตอ้างว่าเพื่อใช้ในการปล่อยเงินกู้ในระบบ สถาบันการเงิน B เห็นว่าการกระทำของลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตมีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดกฎหมาย อาจมีพฤติกรรมฟอกเงินและปกปิดแหล่งที่มาของเงินในลักษณะของการนำเงินเข้าสู่ระบบผ่านบัญชีที่ผูกกับบัตรเครดิต

การเฝ้าระวัง สำหรับสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพ ตามมาตรา ๑๖

- กรณีลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตและมีการทำธุรกรรมโอนเงินหรือรับโอนเงินที่มีมูลค่าสูงมูลค่าการทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับรายได้ที่เคยแจ้งไว้ อาจเป็นไปได้ว่ากิจการหรือธุรกิจของลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตมีผลประกอบการที่ดีขึ้น ส่งผลให้มีเงินหมุนเวียนมากขึ้น รวมทั้งกรณีลูกค้ายกเลิกบัญชีบัตรเครดิตเป็นพนักงานเอกชนมีเงินหมุนเวียนในระดับ ๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งมูลค่าการทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับรายได้ที่แจ้งไว้ ฉะนั้นการพิจารณารายงาน STR หรือไม่ ควรมีการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการพิจารณาพฤติกรรม และนำปัจจัยอื่น ๆ ข้อมูลอื่น ๆ ประกอบด้วย

- รายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยบางรายการเกี่ยวข้องกับผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันการเงินที่คุ้นเคยกับระบบการเงินการธนาคารดังกรณีตัวอย่างข้างต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้อาจมีวิธีการหลีกเลี่ยงหรือหาช่องทางการทำธุรกรรมโดยไม่ให้ตกอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกฎหมายได้มากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่สถาบันการเงินต้องให้ความสำคัญในเรื่องความโปร่งใสของบุคลากรในหน่วยงาน การสรรหาพนักงาน การตรวจสอบรายชื่อกับข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากร รวมทั้งควรมีการตรวจสอบภายในกระบวนการที่เกี่ยวข้องด้วย

๒. การทำธุรกรรมของบุคคลที่มีรายชื่อถูกหน่วยงานราชการดำเนินการตรวจสอบ

พฤติการณ์ของบุคคลที่มีรายชื่อถูกหน่วยงานราชการดำเนินการตรวจสอบ และการที่บัญชีธนาคารของผู้ทำธุรกรรมถูกยึดหรืออายัด อันสืบเนื่องมาจากมีประเด็นที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยที่ผู้ทำธุรกรรมกำลังตกเป็นเป้าหมายในการสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ธุรกรรมการทำธุรกรรมที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัย มีตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างพฤติการณ์ที่ ๓ พนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง อายุ ๒๗ ปี ได้เปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคาร C ในจังหวัดนครราชสีมา เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ต่อมาธนาคารได้อายัดบัญชีลูกค้ารายดังกล่าวในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ตามที่สำนักงาน ป.ป.ง. มีหนังสือขอตรวจสอบข้อมูลการเปิดบัญชีมายังธนาคาร C เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับการประสานจากศูนย์ประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ เรื่องการฉ้อโกงทรัพย์สินในรูปแบบโรแมนซ์สแกม (Romance scam) โดยผู้เสียหายถูกหลอกให้โอนเงินจำนวนกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีที่มีลูกค้ารายนี้เป็นเจ้าของบัญชี ธนาคาร C ได้ตรวจสอบรายการเดินบัญชีพบว่า มีรายการถอนเงินผ่านตู้ ATM มากกว่า ๔๐ ครั้ง เป็นเงินเกือบ ๗๐๐,๐๐๐ บาท โดยสันนิษฐานว่าเป็นการถอนเงินจากตู้ ATM ในต่างประเทศ เนื่องจากมีค่าธรรมเนียมในการถอนครั้งละ ๑๐๐ บาท

ตัวอย่างพฤติการณ์ที่ ๔ ลูกค้าธนาคาร D อาชีพค้าขาย อายุ ๓๙ ปี แจ้งธนาคารว่ามีรายได้ ๑ - ๒ หมื่นบาทต่อเดือน ได้เปิดบัญชีกับธนาคารในย่านสะพานควาย กรุงเทพมหานคร ธนาคารพบว่า มีการเคลื่อนไหวของธุรกรรมตั้งแต่หลักร้อยถึงหลักแสนบาท โดยเป็นการรับโอนเงินจากบุคคลอื่นหลายราย หลังจากรับโอนเงินจะถอนเงินสดผ่านตู้ ATM ทันทีภายในวันเดียวกันจนเกือบหมดบัญชี ในแต่ละวันจะมีการทำธุรกรรมหลายรายการ พบเงินหมุนเวียนในบัญชีสูง ไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้ที่ให้ไว้กับธนาคาร และเป็นการทำธุรกรรมในยามวิกาล จากการตรวจสอบพบว่ามีหมายเรียกพยานเอกสารการเปิดบัญชีจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากลูกค้าธนาคารรายนี้ถูกแจ้งความดำเนินคดีในข้อหาฉ้อโกงทรัพย์สิน โดยผู้เสียหายให้การว่าได้รับการติดต่อจากผู้ต้องหาว่าจะส่งพัสดุจากต่างประเทศมาให้ จึงขอให้ผู้เสียหายโอนเงินค่าพัสดุและค่าภาษีศุลกากรมาให้ก่อน ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงโอนเงินให้ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท

การรายงานการทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยที่ได้รับการประสานข้อมูลจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่เป็นการรับรายงานมาจากธนาคาร ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับการหลอกลวงและฉ้อโกงเงิน การฉ้อโกงผ่านแก๊งคอลเซ็นเตอร์ การฉ้อโกงในรูปแบบ Romance scam การหลอกลวงผ่าน Facebook อาทิจากลุ่มมิจฉอาชีพชักชวนผู้เสียหายไปทำงานที่ต่างประเทศ แต่ก่อนที่จะออกเดินทาง ผู้เสียหายต้องเสียค่าภาษีให้กับบริษัทแห่งหนึ่ง หรือการหลอกผู้เสียหายว่ามีพัสดุจากต่างประเทศมาส่งและหลอกผู้เสียหายให้โอนเงินค่าพัสดุและค่าภาษีศุลกากร โดยกลุ่มมิจฉอาชีพมักใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการหลอกลวงผู้เสียหาย และมีแนวโน้มที่จะมีการปรับเปลี่ยนไปในหลายรูปแบบและมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น ซึ่งการหลอกลวงมักใช้วิธีการโอนเงินเข้าบัญชีของเหล่ามิจฉอาชีพ หรือบัญชีบุคคลอื่นที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อใช้บัญชีดังกล่าวถ่ายโอนเงินไปบัญชีอื่น ๆ อย่างรวดเร็ว

๓. การทำธุรกรรมแบ่งแยกจำนวนเงินในการฝาก-ถอน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด

ข้อมูลจาก STR ในกลุ่มนี้ พบว่าการทำธุรกรรมแบ่งแยกจำนวนเงินเป็นลูกค้าธนาคาร ตัวอย่างพฤติกรรม มีดังนี้

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๕ ลูกค้ารายหนึ่งเปิดบัญชีธนาคาร E

- วันเปิดบัญชี มีการรับโอนเงินมากกว่า ๕๐ ล้านบาท จากนั้นได้มีการซื้อเช็คธนาคารรวม ๖ ฉบับ (โดยใช้เงินจากบัญชีดังกล่าว) โดยมีการถอนเงินสดที่เหลือในบัญชีออกจนเกือบหมด ต่อมาลูกค้าได้นำเช็คธนาคารที่ส่งจ่ายตนเอง ๒ ฉบับ ๆ ละ ๒๐ ล้านบาท ฝากกลับเข้าบัญชีนี้อีกครั้ง จากนั้นได้ทำรายการโอนเงิน รวม ๖ รายการ เพื่อซื้อเช็คธนาคาร จำนวน ๖ ฉบับ (เหตุการณ์ทั้งหมดเกิดขึ้นภายในวันเดียวกัน)

- วันที่ ๒ นับตั้งแต่เปิดบัญชี ลูกค้าได้นำเช็คธนาคารที่ส่งจ่ายตนเองจำนวนเงินเกือบ ๑๕ ล้านบาท ฝากกลับเข้าบัญชีเดิม แล้วถอนเงินสด ๔ ครั้ง แต่ละครั้งมีจำนวนเงินใกล้เคียง ๒ ล้านบาท ซึ่งเป็นการถอนต่างสาขากันและแต่ละสาขาที่ตั้งห่างไกลกัน ในวันเดียวกันนั้นลูกค้ายังถอนเงินสดที่เหลือในบัญชีเพื่อมาซื้อเช็คธนาคารในนามตนเองอีกด้วย

- วันที่ ๓ นับตั้งแต่เปิดบัญชี ลูกค้าได้นำเช็คธนาคารดังกล่าวฝากกลับเข้าบัญชีเดิมของตนเองอีกครั้ง แล้วถอนเงินสด จำนวน ๖ ครั้ง ต่างสาขากันจนหมดบัญชี ซึ่งจำนวนเงินที่ถอนในแต่ละครั้งใกล้เคียง ๒ ล้านบาท

พฤติกรรมดังกล่าว เกิดขึ้นภายในเวลา ๓ วัน นับจากวันที่เปิดบัญชี ลูกค้ามีการทำธุรกรรมที่ซับซ้อนไม่สมเหตุสมผล มีการใช้เงินในบัญชีซื้อเช็คธนาคารที่ส่งจ่ายตนเองและนำกลับมาฝากคืนเข้าบัญชีเดิมภายในวันเดียวกัน ซึ่งธนาคารไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการทำธุรกรรมลักษณะดังกล่าว มีการถอนเงินสดจำนวนใกล้เคียง ๒ ล้านบาท หลายครั้งจากหลายสาขาของธนาคาร และเป็นการแบ่งแยกจำนวนเงินฝาก-ถอนเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมด้วยเงินสด ทั้งที่ ลูกค้ารายนี้สามารถทำธุรกรรมถอนเงินสดได้ในครั้งเดียวที่สาขาใดสาขาหนึ่ง แต่กลับถอนเงินจากสาขาต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่คนละพื้นที่

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๖ ลูกค้าประเภทนิติบุคคลของธนาคาร F รายหนึ่ง ประกอบกิจการด้านพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เปิดบัญชีกับธนาคาร จำนวน ๔ บัญชี ธนาคารพบความผิดปกติ ๒ ใน ๔ บัญชี โดยมีการแบ่งแยกเงินสดในการฝาก-ถอน จำนวนใกล้เคียง ๒ ล้านบาท หลายครั้ง จากการวิเคราะห์ข้อมูลและติดตามข่าวทางสื่อสาธารณะพบว่า นิติบุคคลแห่งนี้เกี่ยวข้องกับกรณีการตรวจค้นตู้คอนเทนเนอร์บรรจุขยะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกนำเข้ามาในประเทศอย่างผิดกฎหมาย ซึ่งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ทำการยึดตู้คอนเทนเนอร์ดังกล่าวไว้แล้ว กรณีนี้เป็นการแบ่งแยกจำนวนเงินในการทำธุรกรรมที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม

๔. การทำธุรกรรมของบุคคลที่ปรากฏรายชื่ออยู่ในข่าวตามสื่อสาธารณะ/สื่อมวลชน โดยมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ

ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยในกลุ่มนี้ เป็นธุรกรรมที่สถาบันการเงินรายงานมายังสำนักงาน ป.ง. เนื่องจากมีสื่อสาธารณะรายงานข่าวว่า ผู้ที่เป็นลูกค้าของสถาบันการเงินหรือผู้ทำธุรกรรมมีความเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อาจเป็นผู้ถูกกล่าวหา ถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา ถูกศาลพิพากษาลงโทษ ซึ่งอาชญากรรมนั้น ๆ อาจเป็นการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายอื่น

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๗ ลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ G รายหนึ่ง มีบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัท ๑ บัญชี ลูกค้าแจ้งว่ามีรายได้ ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ต่อมาลูกค้ารายนี้ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสาธารณะว่าเกี่ยวข้องกับกรณีฉ้อโกงเงินดิจิทัลสกุลบิตคอยน์ (Bitcoin) บริษัทหลักทรัพย์จึงดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้ารายนี้อย่างเข้มงวด โดยบริษัทฯ มีมูลเหตุอันควรสงสัยว่าลูกค้าอาจเปิดบัญชีไว้เพื่อฟอกเงินหรือรองรับเงินที่ได้จากการกระทำความผิด ทางบริษัทฯ

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๘ ลูกค้าธนาคาร H รายหนึ่ง อายุ ๔๓ ปี อาศัยอยู่ที่จังหวัดสมุทรสาคร ได้เปิดบัญชีกับธนาคารในจังหวัดตาก เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งรายได้กับธนาคารไว้ที่ ๒-๓ หมื่นบาทต่อเดือน ต่อมาปรากฏเป็นข่าวในสื่อสาธารณะว่าถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตามหมายจับศาลแขวงธนบุรี ในเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ข้อหาหลักทรัพย์ โดยลูกค้าธนาคารรายนี้มีพฤติกรรมตระเวนก่อเหตุหลักทรัพย์จากกระเปาะสะพายของผู้เสียหายตามห้างสรรพสินค้าหลายแห่งในเขตบางกอกน้อย เขตตลิ่งชัน และเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยในระยะ ๑๔ เดือนที่ผ่านมา ลงมือก่อเหตุไปแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ครั้ง ผู้เสียหายส่วนใหญ่เป็นสุภาพสตรี ธนาคารพิจารณาแล้วเห็นว่าลูกค้ารายดังกล่าวอาจเข้าข่ายการกระทำความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการหลักทรัพย์อันมีลักษณะเป็นปกติธุระ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

การเฝ้าระวัง กรณีที่ธนาคารและสถาบันการเงินติดตามข่าวสารสาธารณะแล้ว พบว่าเป็นลูกค้าของธนาคารและสถาบันการเงิน ให้ดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงของลูกค้า รวมทั้งมีการตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางบัญชีเพิ่มขึ้น (วงเงิน ความถี่) และหรืออาจมีการติดต่อลูกค้าเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

๕. ธุรกรรมที่มีมูลเหตุอันควรสงสัยอื่น ๆ

นอกจากพฤติกรรมที่จำแนกเป็น ๔ รูปแบบดังกล่าวแล้ว กองข่าวกรองทางการเงินพบว่า มีรายงานธุรกรรมในรูปแบบอื่น ๆ อาทิ มีการรับโอนเงินจากสถาบันการเงินต่างประเทศ โดยมีพฤติกรรมที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัย สรุปได้ดังนี้

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๙ ลูกค้าธนาคาร I รายหนึ่ง อายุ ๔๒ ปี ประกอบอาชีพอิสระเปิดบัญชีกับธนาคารในจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ต่อมาเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มีการโอนเงินเข้าบัญชีของลูกค้าธนาคารรายนี้ จำนวนมากกว่า ๘๐,๐๐๐ บาท มาจากธนาคารในประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมาธนาคารผู้โอนเงินแจ้งกับธนาคารในไทยว่าขอเงินคืนจากผู้รับโอนโดยให้เหตุผลว่า เงินที่โอนมานั้นเป็นเงินที่เกี่ยวข้องกับการหลอกให้โอนเงิน (Fraud payment) และเมื่อธนาคารตรวจสอบบัญชีของลูกค้ารายนี้ พบว่าเงินจำนวนดังกล่าวได้ถูกโอนต่อไปยังประเทศมาเลเซียจนหมดบัญชีแล้ว

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ ๑๐ ลูกค้านาคาร J รายหนึ่ง มีอาชีพเป็นนักฟุตบอลของสโมสรแห่งหนึ่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ ธนาคาร J พบว่ามีการรับโอนเงินจากธนาคารต่างประเทศที่ตั้งอยู่ที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ผ่านระบบ BAHTNET จำนวน ๑ รายการ มูลค่ากว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท จากนั้น ลูกค้าได้ทยอยถอนเงินผ่านตู้ ATM ในเขตอำเภอสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ และบริเวณถนนสีลม กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๘ ครั้ง จนเกือบหมดบัญชีภายใน ๑ วัน จากนั้นธนาคาร J ผู้รับโอนได้รับแจ้งจากธนาคารผู้โอนว่า เงินดังกล่าวเป็นเงินที่เกี่ยวข้องกับการหลอกให้โอนเงิน แต่เป็นการแจ้งภายหลังจากที่ลูกค้ารายนี้ได้ถอนเงินออกไปจนเกือบหมดบัญชีแล้ว ธนาคารในประเทศไทยจึงไม่สามารถโอนเงินคืนให้ธนาคารต้นทางได้ทัน

ข้อมูลการรายงาน STR ลักษณะดังกล่าว ในห้วงเวลา ๓ เดือน สำนักงาน ปง. ได้รับจำนวนมากกว่า ๑๐๐ รายงาน และจากข้อมูล STR พบว่า **ประเทศต้นทาง**ของเงินมีความหลากหลาย เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ เบลเยียม เยอรมนี นอร์เวย์ ออสเตรเลีย ฮ่องกง ฯลฯ โดยผู้โอนเงินมีชื่อเป็นบุคคลชาวต่างชาติ แต่บางกรณีพบว่า เป็นนิติบุคคลต่างชาติ เมื่อคำนวณจำนวนเงินสกุลต่างประเทศที่โอนเป็นสกุลเงินบาท พบว่ามีมูลค่าตั้งแต่ ๑๕,๐๐๐ บาท ถึง ๓ ล้านบาท เมื่อโอนเงินมายังประเทศไทยแล้ว ผู้รับโอนจะถอนเงินสดหรือโอนเงินไปประเทศที่สามทันทีในวันเดียวกัน กรณีการถอนเงินสดพบว่า ส่วนใหญ่ทำการถอนเงินผ่านตู้ ATM หรือเคาท์เตอร์ธนาคารในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ มีบางกรณีที่ธนาคารในประเทศไทยสามารถโอนเงินคืนให้กับธนาคารต้นทางในต่างประเทศได้ทันเวลา ก่อนที่ผู้รับโอนจะถอนเงินสดออกจากบัญชีหรือโอนเงินต่อไปยังธนาคารอื่นในประเทศที่สาม **อาชีพ**เจ้าของบัญชีรับโอนที่แจ้งไว้กับธนาคารมีความหลากหลาย อาทิ พนักงานส่งเอกสาร ค้าขายเสื้อผ้าตามถนนคนเดิน เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รปภ.) พนักงานในฟาร์มการเกษตร พนักงานขายประกัน แม่บ้าน นักศึกษา ซึ่งมีความเป็นไปได้ไม่น้อยว่าเกี่ยวข้องกับการหลอกหลวงผู้เสียหายที่อยู่ต่างประเทศให้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารในประเทศไทย

การเฝ้าระวัง กรณีเช่นนี้ หากธนาคารตรวจสอบ พบว่าลูกค้ามีการทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับพื้นที่อาศัย/สาขาที่เปิดบัญชี และมีการโอน-รับโอนในพื้นที่ที่ไม่สอดคล้องกับที่อยู่อาศัยของลูกค้า โดยไม่ทราบความสัมพันธ์ระหว่างผู้โอน-ผู้รับโอนและวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรม รวมถึงการที่ธนาคารไม่สามารถติดต่อสอบถามเจ้าของบัญชีได้ หรือเจ้าของบัญชีบ่ายเบี่ยงหรือมีการให้ข้อมูลที่ไม่เป็นเหตุเป็นผล หรือกรณีสถาบันการเงินในต่างประเทศแจ้งธนาคารในประเทศไทยว่าเงินที่โอนจากต่างประเทศมายังประเทศไทยเป็นเงินที่เกี่ยวข้องกับการหลอกให้โอนเงิน ธนาคารและสถาบันการเงินในประเทศไทยอาจจะต้องเพิ่มความเฝ้าระวังกระแสการโอนเงินจากต่างประเทศผ่านบัญชีดังกล่าวอย่างเข้มงวด และพิจารณารายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยเร็ว ทั้งนี้ หากสามารถระบุถึงช่องทาง การโอนเงิน วิธีการ หรือพื้นที่ที่เงินถูกโอนออกจากบัญชีที่เฝ้าระวังใน தொட ต่อ ๆ ไปได้ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการสืบสวนเส้นทางทางการเงิน

แผนภูมิ สรุปสถิติการรายงาน STR จำนวน ๖,๗๐๑ รายงาน สามารถจำแนกมูลเหตุ อัน
ควรสงสัยทั้ง ๕ รูปแบบ ตามจำนวนรายงานการทำธุรกรรมได้ ดังนี้

หมายเหตุ: เนื่องจากรายงาน STR หลายรายงานระบุพฤติกรรมที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยมากกว่า ๑ รูปแบบ ทำให้เมื่อ
จำแนกสถิติโดยใช้หลักเกณฑ์พฤติกรรมรูปแบบเดียวเป็นหลัก จึงมีส่วนที่ต้องเก็บข้อมูลซ้ำ และเมื่อรวมร้อยละของ
ทั้ง ๕ รูปแบบ ทำให้ผลรวมมากกว่าร้อยละ ๑๐๐